

Ümummilli Liderin ömür yolu Azərbaycan xalqının mübarizəsinin, qururunun və zəfərinin təcəssümüdür

Azərbaycan tarixinə də əbədi iz qoymuş, xalqın qəlbində özünə əbədi yetutmuş dahi şəxsiyyətlərdən biri, heç şübhəsiz ki, ümummilli lider Heydər Əliyevdir. Onun adı Azərbaycanın müstəqilliyi, dövlətçiliyi və inkişafı ilə ayrılmaz şəkildə six bağlıdır. Dərin zəkası, siyasi əzaqqorənliyi və xalqına sonsuz məhəbbəti ilə Heydər Əliyev təkcə bir lider deyil, həm də millətin güvəncə, fəxr yeri olmuşdur.

1923-cü il mayın 10-da Azərbaycanın qədim Naxçıvan diyarında dünyaya göz açan ulu öndər Heydər Əliyev nəsillərə nümunə olan şərəflü ömür yolu keçib, daim xalqımızın rifahı, Azərbaycan naminə çalışıb. Azərbaycanın qədim və zəngin tarixe malik bölgəsi olan Naxçıvan, onun formallaşmasında mühüm rol oynamışdır. Uşaqlıq illərindən elmi biliklərə, tarixe və xalqına dərin maraq göstərən Heydər Əliyev, məktəb illərindən öz liderlik bacarıqları ilə seçilirdi. Ulu öndərimiz Azərbaycanı həyatının mənası hesab edirdi. Bu səbəbdən o, Azərbaycanı müqəddəs yer kimi uca tutur, azərbaycanlı olmayı ilə fəxr edirdi.

O, 1939-cu ildə Naxçıvan Peşədaqoji Texnikumunu bitirdikdən sonra Azərbaycan Sənaye Institütündə (indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti) təhsil almış, 1941-ci ildən Heydər Əliyev Naxçıvan MSSR Xalq Daxili İşlər Komissarlığında və Naxçıvan MSSR Xalq Komissarları Sovetində şöbə müdürü vezifəsində işləyib, daha sonra SSRİ Dövlət Tehlükəsizlik Komitəsində (DTK) xidmətə başlamışdır. Moskva şəhərində xüsusi ali təhsil alaraq peşəkar təhlükəsizlik və idarəcilik bacarıqlarını mükəmmələşdirmişdir.

1969-cu ilin 14 iyulunda Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilen Heydər Əliyev, bu vəzifədə çalışdığı dövrde Azərbaycanın ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatında inqilabi dəyişikliklərə imza atmışdır. Onun rəhbərliyi ilə ölkədə yeni sənaye müəssisələri, təhsil və mədəniyyət ocaqları yaradılmış, kənd təsərrüfatı sahəsində irəliləyişlər əldə olunmuşdur.

SSRİ miqyasında böyük nüfusa malik olan Heydər Əliyev 1982-ci ildə Sovet İttifaqı Komunist Partiyası Siyasi Bürosunun üzvü və SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini təyin olunmuşdur. Bu vəzifədə çalışaraq ittifaq miqyasında böyük iqtisadi və sosial layihələrin həyatına keçirilməsində fəal iştirak etmişdir. Bu, azərbaycanlı bir siyasetçi üçün çox nadir və böyük nailiyyət idi. Onun Moskvadakı fəaliyyəti dövründə Azərbaycanın maraqları daim diqqət mərkəzində saxlanıldı.

Fidan Hüseynova
YAP Quba rayon təşkilatının
sədri

Ulu öndərin fəaliyyətinə, keçidiyi ömür yoluna nəzər salanda aydın görürük ki, Heydər Əliyev bir çox siyasi xadimin edə bilmədiyini gerçəkləşdirmiş, müasir dünyanın en aktual çağırışlarına cavab vermək bacarığı ile XX və XXI əsrlərin tanınmış siyasi xadimləri arasında həmisişək öz laiyqli yeri tutmuşdur. Xalqımızın yetirdiyi nadir dövlət xadimlərindən olan Heydər Əliyev yaşadığı bütün həyatı boyu hər zaman xalqını, vətənini düşünmüşdür. Onun ürəyi Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, doğma xalqının xoşbəxtliyi üçün çırpmışdır. Ulu öndər bir dövlət başçısı kimi Azərbaycanın en çətin, üzüctü anlarında ölkəni xilas etmək üçün misilsiz fədakarlıqlar göstərmiş, bəlalardan qurtarmağı bacarmışdır.

Hər zaman xalqın yanında olan və xalqın arzu-istəklərinin reallaşdırılması üçün öz canını belə, əsirgəməyen Ulu Öndər 1993-cü il iyunun 9-da Muxtar respublikadan Bakıya qayıtmış xalqın ölməkdə olan ümidişlərini özüne qaytardı. Milli tariximizin bu unudulmaz günündə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin ölkə paytaxtına qayıdışı ilə müstəqil dövlətçiliyimiz parçalanmaq və məhv olmaq təhlükəsindən, iqtisadi tənəzzüldən xilas edildi. Ümummilli liderin Bakıya gəlmesi xəberi xalq tərəfindən sevincle qarşılandı. Bu tarixi qayıdış ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin bərqrar olmasına, müstəqil dövlət quruculuğuna, sosial-iqtisadi dırçılış, dövlətimizin müstəqil siyaset yürüdərək dünya birliliyində mövqeyinin gücləndirilməsinə imkan verdi. Milli həmreylik təmin edildi, dövlətçiliyin əsasları yaradıldı, ölkədə iqtisadi tərəqqiye geniş yol açıldı. Ulu öndər Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyətin böhranlı bir dönməndə öz həyatını belə təhlükə altında qoyaraq baş vere biləcək təhlükələrin qarşısını almaq üçün bütün məsuliyyəti öz çıxınlarına götürdü və bütöv bir xalqın, millətin xilaskarına çevrildi. Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının suverenlik arzusunu tarixi realliga çevirmiş, böyük qurbanlar bahasına əldə olunmuş müstəqilliyi zamanın çətin sınaqlarından çıxarıraq qoruyub saxlamışdır.

Ulu öndərin Azərbaycan KP MK-ya rəhbərlik etdiyi dövrə Qu-

bada da əsl tərəqqi, inkişaf baş verdi. Ötən əsrin 70-80-ci illərində Quba rayonunda sənayenin, kənd təsərrüfatının, elm, təhsil və mədəniyyətin, ümumilikdə xalq təsərrüfatının bütün sahələrinin dinamik inkişafı təmin edilmiş, yüzlərlə obyektlə tikilib istifadəyə verilmişdir. Həmin dövrdə, indinin özündə olduğunu kimi minlərlə kənd adamının dolanacaq yeri olan 10 min hektardan çox intensiv bağ salınmışdır.

"Qubaya çox gözəl təbiət bəxş olunubdur. Quba bağları diyarı adlandırılır. Bəli, burada çox gözəl bağlar var ve uca Şahdağ da buraya çox gözəllik verir." -dəyən ulu öndər həmisişə Qubaya böyük diqqət və qayğı gösterib. 1974-cü ildə Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilən plenurda Azərbaycan KP MK və Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti "Respublikada meyvəciliyi intensivləşdirmə və ixtisaslaşdırma" əsasında daha da inkişaf etdirmək tədbirləri haqqında" qərar qəbul etmişdir. Qərarda qeyd edildi ki, respublikada meyvəciliyin vəziyyəti müasir tələblərə uyğun deyildir. Odur ki, 1976-77-ci illərdə Quba rayonundakı Kirov adına, Jdanov adına, "Moskva" sovxozlarda 1200 hektar sahəde torpaqların su təminatını yaxşılaşdırmaq üçün Qudyalçay üzərində əlavə olaraq su nasos stansiyası tikilsin, qəsəbə kanalı yeniden qurulsun və Şix Əhməd arxinin uzadılması təmin edilsin.

Kənd Tikintisi Nazirliyi və Sovxozlalar Nazirliyi Quba rayonundakı SSRİ-nin 50 illiyi adına sovxoza 1150 tonluq, "Partiya-nın XXII qurultayı" adına sovxoza 700 tonluq meyvə anbarları və buzxonaların tikintisinin başa çatdırılması təmin edilsin.

1976-80-ci illərdə rayonumuzda 8000 hektar sahədə intensiv tipli yeni meyvə bağlarının salınması və 100-150 min ton meyve istehsal edilməsi bir vəzife kimi qarşıya qoyulmuşdu. Illər ötdükçə nəzerdə tutulan bütün layihələr həyata keçirildi. 1976-80-ci illərdə Quba-Xaçmaz bölgəsində 16 min hektar intensiv tipli meyvə bağları salındı. Bu bağların məhsuldarlığı 1990-ci illərdə hektar-dan 500-600 sentnerə çatmışdı. Təkcə rayonumuzda 1983-cü ildə 100 min ton meyve istehsal olundu ki, bu da o dövr üçün ən yüksək göstərici idi. Kənd təsərrüfatı sahəsində çalışınlara böyük diqqət və qayğı gösterilirdi. Ötən əsrin 90-ci illərində intensiv tipli meyvə bağlarından alınan yüksək məhsul xalqının dolanışığının yaxşılaşmasına, bölgələrdə iqtisadiyyatın yüksəlməsinə kömət etdi ki, bu da ulu öndərin əzaqqorən siyasetinin nəticəsi idi.

Sovetlər Birliyinin dağılması nəticəsində torpaqların sahibsiz qalması bir çox yerlərdə intensiv tipli meyvə bağlarının sıradan çıxmamasına, zəifləməsinə səbəb oldu. Açıq desək kəndli torpaqdan əzaqqorən siyasetinin nəticəsi idi.

Onun əziz xatirəsi daim uca tutulacaq, ideyaları isə gələcək nəsillərə yol göstərəcəkdir.

ra bu çatışmazlıqlar aradan qaldırıldı. Onun təşəbbüsü ilə keçmiş müttefiq respublikaları arasında ilk olaraq Azərbaycanda torpaq islahatı aparıldı. Beləliklə, torpağın əsl sahibinə qaytarılması ilə kənd təsərrüfatında dirçəlmə baş verdi, ölkəmizdə məhsul bolluğu yaradıldı. Aqrar islahatlara start verilənən rayonumuzda 37 sovxo z və digər bu kimi dövlət müəssisələri var idi. Həmin müəssisələrə mexsus olan 13424 hektar meyve bağı islahat yolu ilə əhalinin mülkiyyətinə verildi.

Respublikada sehiyyənin inkişafı və əhalinin sağlamlığının qorunması sahəsində həyata keçirilən böyük layihələr de Heydər Əliyevin müəyyənənləşdirildiyi uzun müddəli strateji xələ bağılıdır. "Həkimlik peşəsi öz xalqına, sənətinə yüksək sədaqət tələb edən bir işdir" fikrini ifadə edən ümummilli lider hələ 1969-82-ci illərdə respublikamıza rəhbərlik edərək, eləcə də, 1982-87-ci illərdə SSRİ dövlətinin rəhbərlerindən biri kimi sehiyyəmizin inkişafını, yüksəlişini təmin etmək üçün bütün məmək tədbirləri həyata keçirmişdir.

SSRİ rəhbərliyində çalıştığı illərdə rayonumuzun sehiyyəsində də bir çox işlər görülmüşdə. Məhz Heydər Əliyevin yorulmaz fəaliyyəti və əməyi nəticəsində dövrlər üçün təyi-bərabəri olmayan çox möhtəşəm Quba doğum evi kompleksi tikilib istifadəyə verilmişdir. Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən sehiyyə islahati zamanın tələbinə uyğun yeniləşmə bu gün ölkə prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Son illərdə Qubada Müalicə Diaqnostika Mərkəzi, Qonaqkənddə xəstəxana binası tikilib xalqının istifadəsinə verilmiş, Mərkəzi Xəstəxananın maddi-texniki bazası, ən müasir tibbi avadanlıqlar və texnika ilə möhkəmləndirilmişdir. Məhz bu texnikanın sayəsində Müalicə Diaqnostika Mərkəzində ürək cerrahi və böyək köçürmə əməliyyatları aparılır. Hazırda prezidentin ayırdığı vəsait həsbəna mərkəzi xəstəxananın həyətində müasir standartlara cavab verən bina inşa olunaraq istifadəyə verilib.

Ulu öndər mətbuata, söz azadlığına da həmisişə böyük qiymət verib. Məhz onun təşəbbüsü ilə Azərbaycanda senzura leğv olundu ki, bu da o dövr üçün ən yüksək göstərici idi. Kənd təsərrüfatı sahəsində çalışınlara böyük diqqət və qayğı gösterilirdi. Azərbaycanda rayon metbuatinin aqsaqqalı sayılan, "Əxbər" dan başlamış "Şəfəq"ə qədər müxtəlif adlarla nəşr olunan qəzetin 75 illiyi yubileyində onun redaksiyaya təbrik məktubu göndərəndən təqəzətə deyil, bütün quballılara olan sevgisinin və qayğısının təzahürü idi. Təbrikdə deyilirdi: "Quba rayonu xalqının istək və arzularını, ictimai-iqtisadi və siyasi həyatımızın bütün sahələrini daim öz səhifələrində eks etdirən və əsası 75 il bundan qabaq qoyulmuş "Şəfəq" qəzeti çox zəngin və şərəflü bir inkişaf yolu keçmişdir".

Azərbaycanın dahi, müdrik oğlunun öz xalqı və vətoni üçün gördüyü işlərin hecmi o qədər böyükür ki, bütün burlara görə onun adı dünya miqyaslı siyasi liderlərlə yanaşı çəkilir. Heydər Əliyev təhsilin inkişafına da böyük diqqət yetirmişdir. Sovet dövründə müstəqil Azərbaycana yalnız köhnə məktəb binaları miras qalmışdır. Müqayisə üçün qeyd edək ki, Sovet cəmiyyətinin bərqrar olduğu 70 il ərzində rayonumuzda əger 17 məktəb binası tikilmişdir, hazırda bunun sayı 80-dən yuxarıdır.

Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğunu bütün dövrlərde hemişə xalqla birlikdə olub. Onun şəxsiyyət kimi siyasi fəaliyyəti də açıq şəkildə xalqın gözü qarşısında idi. Ulu öndər həmisişə deyirdi: "Xalq hər şeyi bilməlidir, xalqın gözü tərəzidir." O eyni zamanda "Mən həmisişə xalqa arxalanmışam, xalqa bel bağlamışam... Mənim həyatım həmisişə xalqla bir yerde olub, bu gün də bir yerde dir, sabah da bir yerdə olacaqdır" deyirdi. 1998-ci ilin oktyabr ayında Qubaya gəlisi bütün quballılara sevincinə səbəb oldu. Böyük-dən-kiçiyə kimi hamı mərkəzi meydana toplaşmışdı. Heydər Əliyev öz çıxışında Qubanın tarixi, mədəniyyəti ilə bağlı xoş söz lər ifadə etdi. Həmin görüş quballiların yaddaşında silinməz izlər buraxdı.

Ulu öndərin respublikamıza rəhbərlik etdiyi illər ərzində xalqımızın tərəqqisi nəminə göstərdiyi xidmətləri saymaqla qurtaran deyil. Azərbaycan xalqı öz böyük oğlu Heydər Əliyevi yalnız siyasi lider kimi deyil, həm də milli dövlətçilik ideologiyasının şərisiz müəllifi kimi qəbul edir. Çünkü Heydər Əliyev siyasi kursundan kənardır. Azərbaycan dövlətçiliyi yoxdur və ola da bilməz. Ulu öndər rəhbərlik etdiyi illər ərzində respublikamızda böyük elmi, intellektual kadr, iqtisadi və enerji potensialı yaradılmasına nail olmuş, ölkəmizdən müstəqil yaşaması üçün möhkəm təmel qoymuşdur. Məhz buna görə Azərbaycan xalqı qazandığı müstəqilliyə və onun qorunub saxlanması sahəsində əldə etdiyi bütün nüfuzlarda görə dahi oğluna minnetdarlıdır.

Heydər Əliyevin adı bu gün də xalqımız üçün müdriklik, əzaqqorənlik və dövlətçilik rəmziidir. Onun ərisi müasir Azərbaycanın inkişaf strategiyasının əsası kimi qalır. Təhsil, ordu quruluğu, beynəlxalq əlaqələr və milli dəyərlərin qorunması sahəsində Heydər Əliyevin qoyduğu təməl prinsiplər bu gün də aktuallığını saxlayır. Onun əziz xatirəsi yalnız Azərbaycan xalqı üçün deyil, bütün Türk dünyası və beynəlxalq ictimaiyyət üçün böyük önem kəsb edir. Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının yaddaşında tekə böyük dövlət xadimi kimi deyil, həm də vətənə, xalqa xidmət nümunəsi olan əbədi bir lider kimi yaşayır.

Onun əziz xatirəsi daim uca tutulacaq, ideyaları isə gələcək nəsillərə yol göstərəcəkdir.